

Rätten till skadestånd

Den som har begått ett brott kan dömas att betala ett skadestånd till offret.

Ett skadestånd ska ersätta de skador som brottet orsakar. Det kan till exempel vara ersättning för värdet av det som stulits vid en stöld, värdet av förstörda kläder i samband med en misshandel eller kostnader för sjukvård eller inkomstbortfall på grund av sjukskrivning, sveda och värk eller kränkning. Det är alltså olika poster beroende på vilket brott som skett och om det drabbat en fysisk person eller ett företag.

Polismyndigheten och åklagare ska enligt huvudregeln hjälpa dig som målsägande

Polismyndigheten och åklagare har en skyldighet att hjälpa dig som målsägande med din skadeståndstalan med anledning av ett anmält brott. Det finns undantag från denna skyldighet, men i de allra flesta fall gäller detta.

Polismyndigheten har en särskild blankett för detta som du som målsägande ska få tidigt i förundersökningen, så att du kan förbereda med underlag som kvitton, intyg och annat som bevisning för skadeståndet. **BLANKETTENS UTSEENDE INSKANNAT**

Om en åklagare beslutar att inte föra din talan om skadestånd?

Om en åklagare trots den skyldighet som finns, enligt huvudregeln i Rättegångsbalken 22 kap. 2 §, inte för din talan bör du först se om det finns möjligheter att få ett målsägandebitråde förordnat. En begäran om att få en sådan kan polisen/åklagaren hjälpa dig med att formulera. Ett målsägandebitråde är en jurist som i vissa fall förordnas av tingsrätten och som för statliga medel hjälper dig som målsägande med din skadeståndstalan. Men det är inte alls för alla brott eller för alla situationer som ett sådant målsägandebitråde förordnas. För stöld- och förmögenhetsbrott är det till exempel mycket ovanligt.

Om åklagaren inte för din talan och du inte har rätt till ett målsägandebitråde kan du klaga på åklagarens beslut om att inte hjälpa dig genom att du kan begära en överprövning av det beslutet. **BLANKETT ÖVERPRÖVNING**

Har jag rätt till ett skadestånd?

Frågan om du ska få ett skadestånd prövas i samband med rättegången.

Du måste då, antingen själv eller genom åklagaren eller målsägandebiträdet, framföra ditt anspråk på ett skadestånd. Det måste ske senast när rättegången börjar, men helst tidigare. Det är som sagt vanligt att åklagaren hjälper dig med detta. Men om det är så att du inte får hjälp av någon så är det viktigt att veta att om du har någon bevisning som du vill använda för att bevisa att du drabbats av en skada genom brottet, till exempel ett lönebesked som visar att du haft ett inkomstbortfall på grund av en sjukskrivning eller om du har kvitton för inköp, kostnader eller annat på grund av brottet, så ska dessa underlag lämnas till domstolen senast när rättegången startar, men helst tidigare.